

Nærhed og brud i besøgsrelationer

Webinar i Folkebevægelsen mod Ensomhed
24. februar 2025

Christine E. Swane, direktør og forskningsleder
Pernille Bülow Pedersen, ph.d.-studerende

Fonden Ensomme Gamles Værn
www.egv.dk

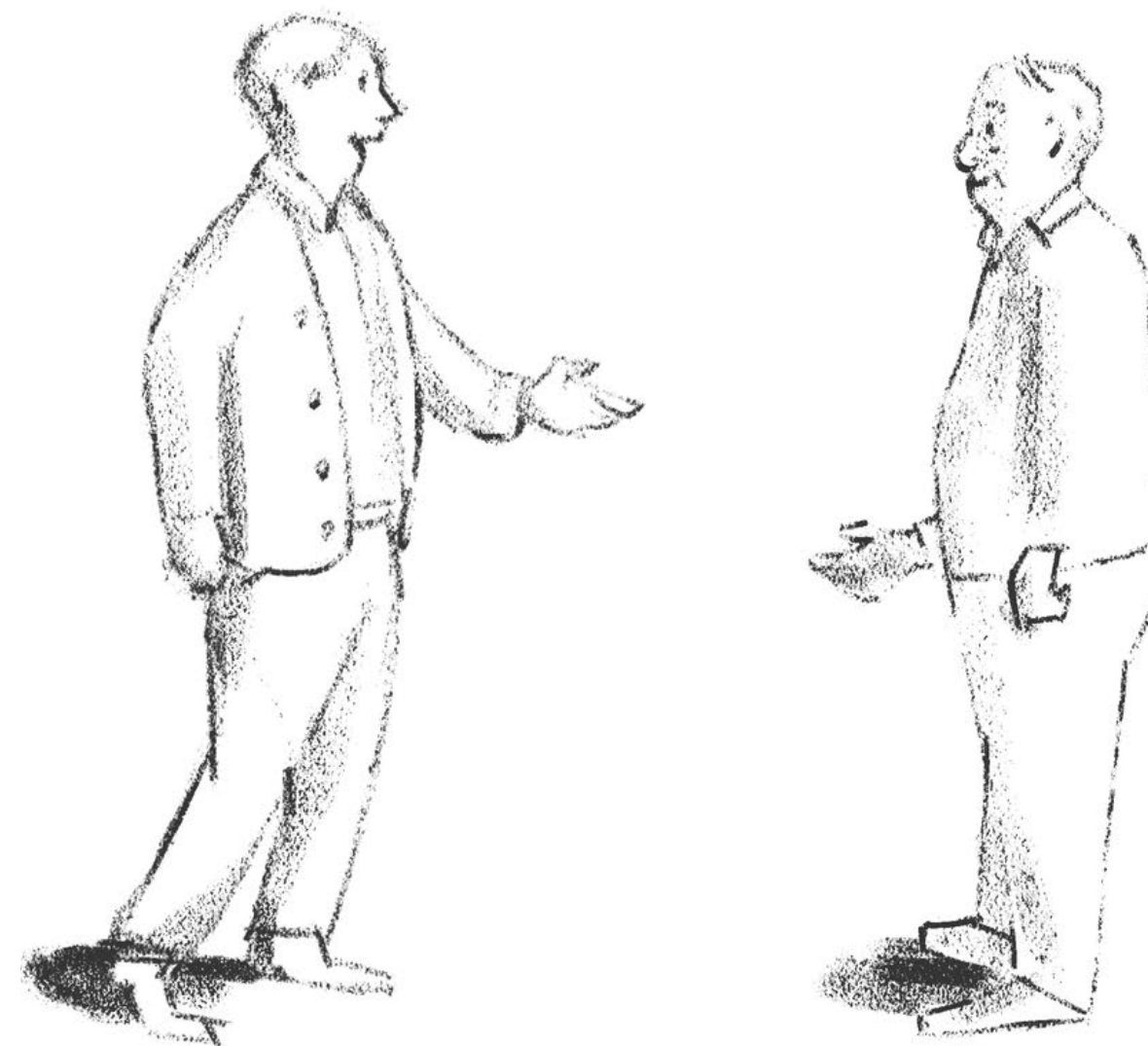

Fondens arbejde med besøgstjenester

Støtte til forskning og udvikling siden 2002

Landsdækkende undersøgelse, DEFACTUM

Kortlægning af indsatser – hvem, hvad,
hvor og hvordan?

Forskning siden 2002

Røde Kors' besøgstjeneste:

Ensomhed i alderdommen. Besøgsvenner og mulige alternativer
(Wégens 2003)

Samvirkende Menighedsplejer (nu Menighedsplejen i Danmark):

At prikke med kærlighed – omsorgsbesøg i en isoleret alderdom
(Christensen 2011)

Menighedsplejen:

*BESØGSSVENSKABET. Besøgstjeneste – en vigtig indsats mod
ensomhed*
(Fournier & Olsen 2018)

Forskning ...

Besøg på modersmål – relationer gennem fælles sprog og kultur (Pedersen & Swane 2021).

Kortlægning af besøgstjenester i Danmark (Pedersen 2023)

Nærhed og brud i besøgsrelationer (Pedersen & Swane 2024)

Kontrolleret effektstudie 2023–26, DEFACTUM

Hvad er en besøgstjeneste?

En indsats, der tilbyder kontakt og støtte i **en til en - relationer**

Findes primært i **store, sociale organisationer** som Røde Kors og Ældre Sagen og i kirker

Klassiske og specifikke besøgstjenester

Besøgene finder oftest sted i værtens eget hjem, kan også omfatte aktiviteter ude

Metode og materiale i seneste undersøgelse

Følge besøgspar over tid – to interview
med et halvt års mellemrum

Fokus på deltagernes oplevelser

Rekruttering gennem Ældre Sagen,
Røde Kors og en kirke

Udfordring at få nymatchedde par

Syv besøgspar,
27 interview

13 interview *med
besøgsværter.*

3 kvinder
4 mænd
72–99 år

14 interview med
besøgsvenner

5 kvinder
2 mænd
32–76 år

Om besøgsværter

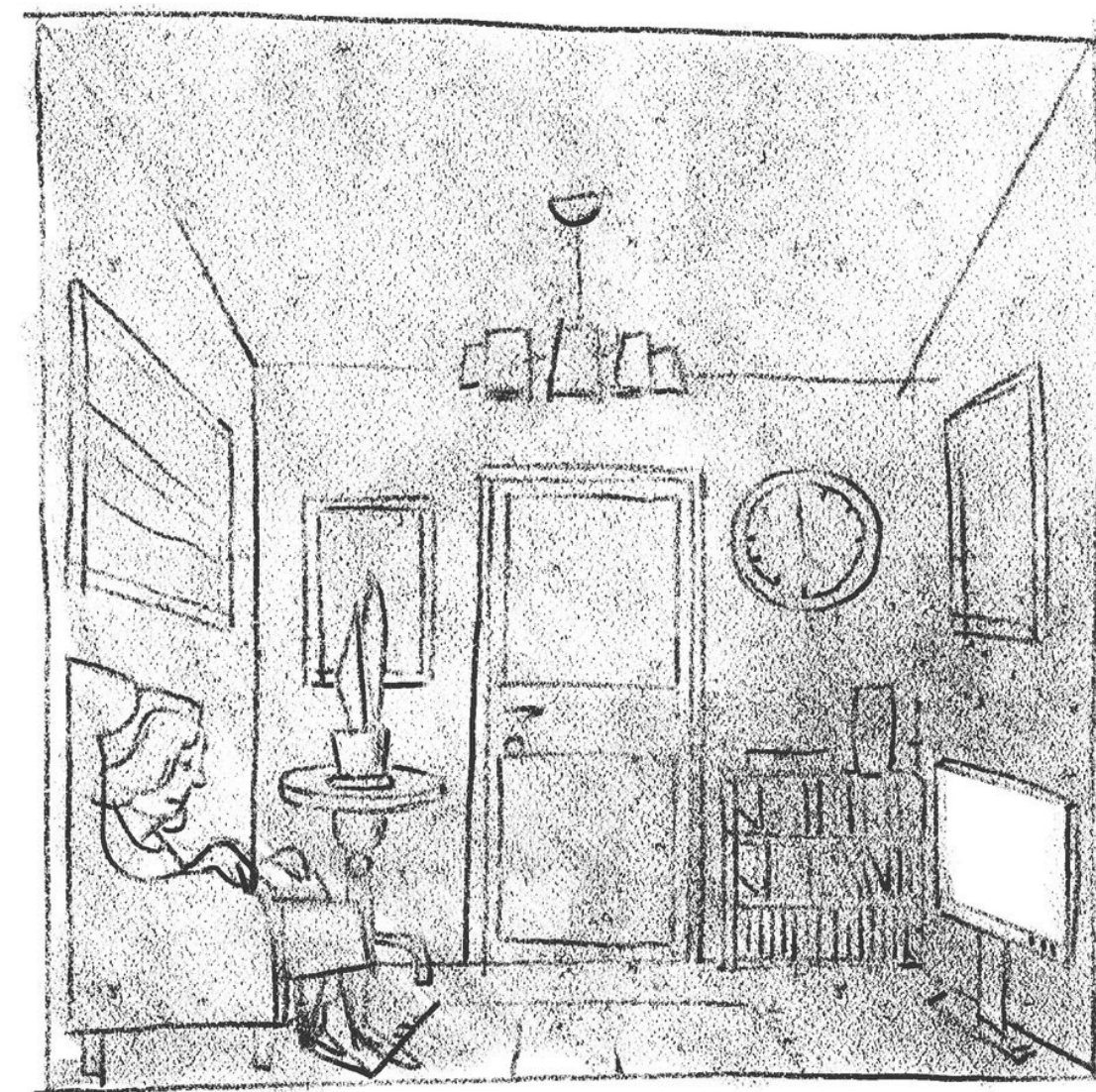
Hvem er besøgsværterne?

- Dårlig mobilitet, fysisk funktionsnedsættelse, ensomhed og social isolation
- Nogen har regelmæssig kontakt, andre et begrænset netværk
- Ønske om social kontakt, nærvær, støtte og variation i hverdagen
- Mange er kvinder og bor i egen bolig

Om besøgsværter

*Jeg kommer ingen steder mere,
og der kommer heller ingen her ...
Som min far engang sagde, er det,
som om farveladen er gået af papiret.*

Om besøgsvenner

Hvem er besøgsvennerne?

- Ofte pensionerede, søger struktur, tidligere erfaring med frivillighed eller socialt arbejde
- Ønske om at gøre en positiv forskel
- Fem bevæggrunde: *værdier, det sociale, tiden, aktiviteter og professionalisme*

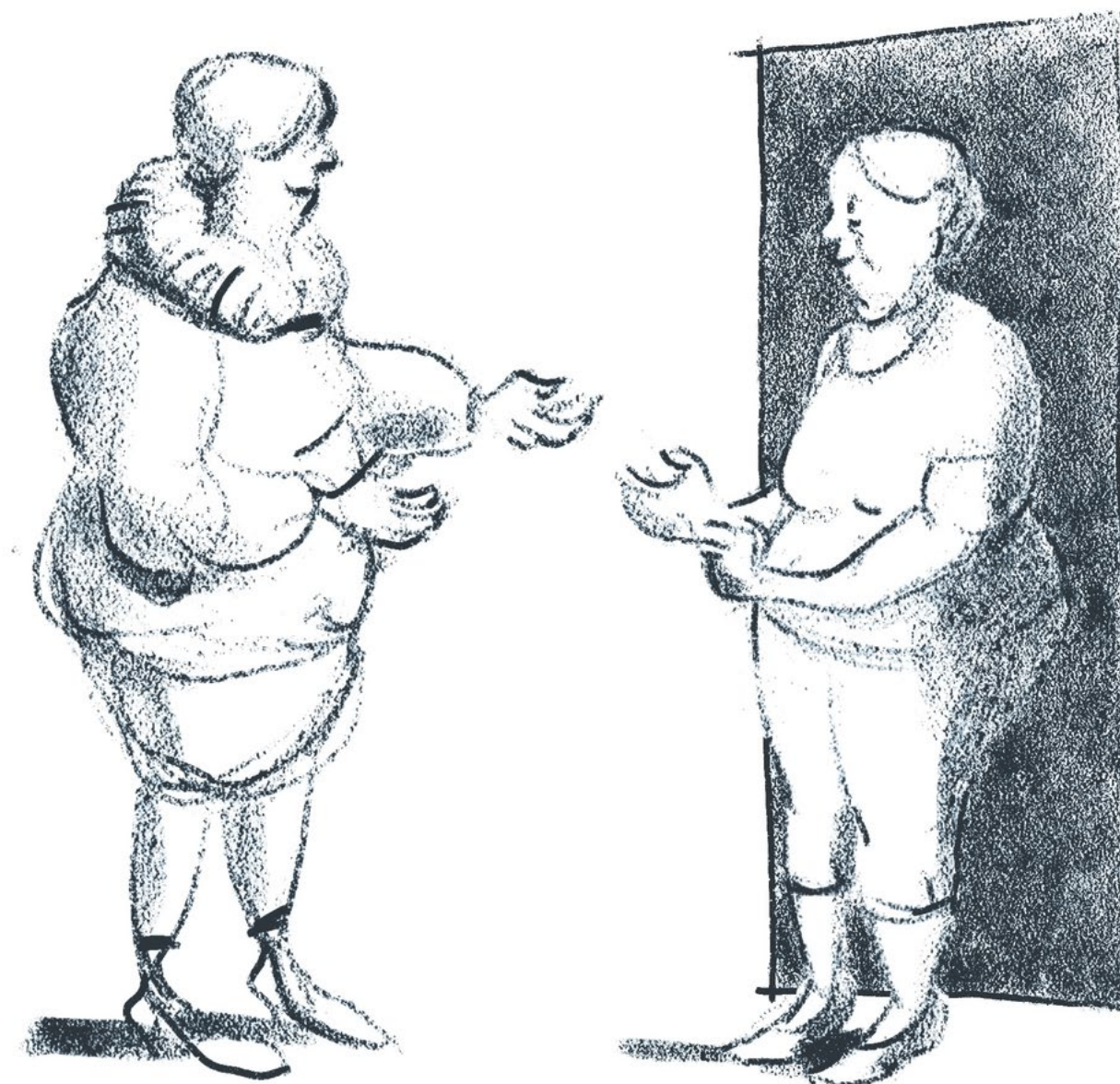
Hvad er vigtigt i en besøgsrelation?

Gensidighed og anerkendelse –
*"Inger har åbnet sig for os, siden
du begyndte at besøge hende"*

Et godt match er et godt udgangspunkt
for en vellykket relation

Klare rammer og aftaler

Fleksibilitet og åbenhed

Tre typer af besøgsrelationer

Hvordan kan besøgsrelationer tage form og udvikle sig?

Besøgsrelationer er dynamiske og kan ændre karakter over tid

- Den gensidige besøgsrelation
- Den ambivalente besøgsrelation
- Den afbrudte besøgsrelation

Den gensidige besøgsrelation

I starten var jeg officielt besøgsven, men det blev til et gensidigt venskab, og så blev det ligesom at besøge en ældre ven ... Vi holdt enormt meget af hinanden. Vi lavede små pakkekalendere til hinanden til jul, og jeg strikkede en trøje til hende i fødselsdagsgave, for hun lærte mig at strikke ... hun blev en ekstra bedstemor for mig (Besøgsven).

Vi griner meget og har det godt, og det betyder utrolig meget. Jeg har ikke moret mig så meget i lang tid. Det hæver jo en op. Man bliver ligesom født på ny, når man er sammen med en, man kan snakke med igen (Besøgsvært).

Tre typer af besøgsrelationer

Hvordan kan besøgsrelationer tage form og udvikle sig?

Besøgsrelationer er dynamiske og kan ændre karakter over tid

- Den gensidige besøgsrelation
- Den ambivalente besøgsrelation
- Den afbrudte besøgsrelation

Den ambivalente besøgsrelation

*Jeg ved ikke helt, hvor jeg har ham henne ...
Det er som om, han gerne vil have, at jeg skal gå mere
ind i det, og alligevel trækker han lidt i land.
Det er lidt svært, synes jeg (Besøgsven).*

*Jeg er bange for at være for krævende. Altså hun har
også sit liv ... og jeg vil helst ikke træde ved siden af
(Besøgsvært).*

Tre typer af besøgsrelationer

Hvordan kan besøgsrelationer tage form og udvikle sig?

Besøgsrelationer er dynamiske og kan ændre karakter over tid

- Den gensidige besøgsrelation
- Den ambivalente besøgsrelation
- Den afbrudte besøgsrelation

Den afbrudte besøgsrelation

*Jeg følte ikke, vores kemi på nogen måde svingede ...
Hun holdt mig op som en, der "godt gad gøre det her gratis".
Det er jo ikke en venskabelig måde at møde et menneske på
(Besøgsven).*

*Han var sød og venlig, og det synes jeg jo, var dejligt.
Det var ikke, fordi jeg stillede krav, men jeg havde det ikke
godt. Altså psykisk (Besøgsvært).*

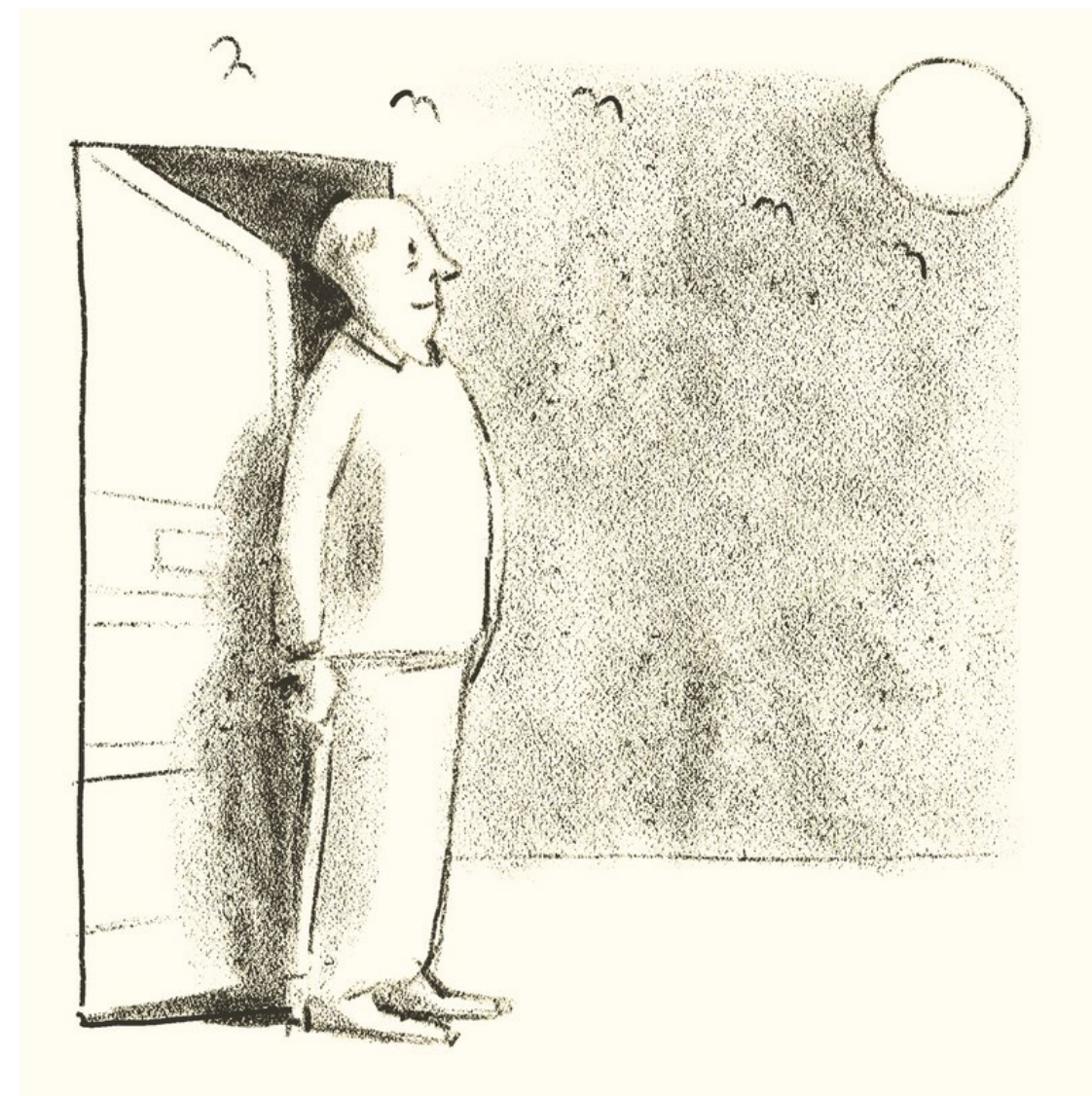
Betydningen af en besøgsrelation

Noget at se frem til, nogen at snakke, dele oplevelser, tanker og bekymringer med

Mindre ensomhed, særligt i weekender eller perioder uden anden social kontakt

Forbindelse til omverdenen og lette følelser som savn og sorg

*Jeg er næsten høj, når hun har været her.
Fordi "Ej, nu er jeg blevet mig selv igen".*

Afrunding og anbefalinger til besøgstjenester

Skab kendskab til den enkeltes ønsker og behov

Introducer til klare rammer og retningslinjer

Lav en klar afgrænsning – hvem kan vi gøre noget for?

Skab klare retningslinjer for rekruttering af frivillige

Tilbyd foredrag og kurser

Tak for nu!

**Tjek ind på egv.dk -
for rapporter og projekter**